

Yleistä

Suomen kaivosviranomaisena toimii Turvallisuus- ja Kemikaalivirasto, Tukes¹. Tukes käsittelee muun muassa malminetsintä- ja kaivoslupahakemuksia. Tukesin toimipisteet sijaitsevat Rovaniemellä ja Helsingin Pasilassa.

Suomi on tunnettu malmipotentialistaan ympäri maailman. Kun Suomi samalla on poliittisesti tasapainoinen maa, jolla on toimiva oikeusjärjestelmä, monet ulkomaiset yritykset haluavat investoida juuri Suomeen. Malminetsinnän päämääränä on, kuten sana kertoo malmin löytäminen. Malmilla tarkoitetaan kallioperässä olevaa esiintymää, joka sisältä tiettyä tai tiettyjä metalleja siinä määrin, että sen louhiminen on taloudellisesti kannattavaa. Louhinen voi tapahtua maanalaisena tai avolouhoksena.

Malminetsintä on aikaa ja rahaa vievä vaihe, joka hyvin harvoin johtaa kaivoksen avaamiseen, mutta sen avulla saadaan jatkuvasti uutta ja arvokasta tietoa kallioperästämme. Malminetsintä (puhumatta kaivostoiminnasta) tuo kuitenkin suomalaisille ja suomalaisille yrityksille työtä ja valtiolle tuloja lupahakemusmaksujen sekä verotuksen kautta.

Malminetsintälupa-alueen tai kaivoslupa-alueen maanomistajana sinulla on tärkeä rooli hakemusprosessin ja luvan voimassaolon eri vaiheissa. Onnistuneen tutkimuksen edellytyksenä on hyvä yhteistyö yhtiön ja maanomistajan välillä. Alla olevista linkeistä löydät lisätietoa sinua maanomistajana koskevista asioista.

Kuuleminen

Jos omistamasi kiinteistö sijaitsee malminetsintälupahakemusalueella, kaivoslupahakemusalueella tai kullanhuuhtonlupahakemusalueella kaivosviranomaisen on velvollinen ilmoittamaan sinulle asiasta niin sanotussa kuulemisvaiheessa. Tukes ilmoittaa hakemuksesta vähintään 30 päivän ajan ilmoitustaulullaan sekä asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai ilmoittaminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta. Kuulutuksesta on annettava erikseen tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Jos hakemuksesta on tiedotettava yli kolmellekymmenelle tiedossa olevalle henkilölle tai kun henkilöiden lukumäärää ei tiedetä, voidaan asiasta tiedottaa ilmoittamalla siitä sellaisessa sanomalehdessä, josta vastaanottajan voidaan otaksua parhaiten saavan tiedon.

Kuuleminen on tärkeä osa hakemusprosessia, sekä maanomistajan että hakijan kannalta. Asianosaisena sinulla on mahdollisuus esittää mielipiteitäsi tai huolenaiheitasi hakemuksesta ja hakijalla on vastaavasti mahdollisuus antaa vastauksensa. Vasta tämän jälkeen kaivosviranomaisen tekee päätöksensä. Lupa myönnetään jos hakemus täyttää kaivoslain asettamat ehdot.

Päätöksestä valittaminen

Jos olet tyytymätön Tukesin antamaan päätökseen, sinulla on mahdollisuus valittaa hallinto-oikeuteen 30 päivän sisällä päätöksenantopäivästä. Ohjeet valituksen jättämiselle löydät Tukesin antamasta päätöksestä. **Valitus on aiheellinen jos katsotte että viranomaisen joltakin osin ei ole noudattanut lakia päätöksenteossaan.** Henkilökohtaiset mielipiteet eivät muuta päätöstä.

Vuosittaiset korvaukset

Malminetsintäluvan haltijan on suoritettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen malminetsintäkorvaus². Kaivoslupa-alueeseen kuuluvien kiinteistöjen maanomistajille suoritetaan vastaavasti louhintakorvaus³. Korvaukset päättyvät luvan rauettua.

Malminetsintäkorvaus kasvaa luvan vanhetessa. Ensimmäiset neljä vuotta korvaus on kuitenkin **20€/hehtaari/vuosi**. Louhintakorvauksen suuruus on **50€/hehtaari/vuosi**. Lisäksi louhintakorvauksena maksetaan 0,15 prosenttia vuoden aikana louhitun ja hyödynnetyn metallimalmin kaivosmineraalien lasketusta arvosta.

Ennen korvausten maksamista luvan haltija ottaa sinuun yhteyttä, joko postitse tai puhelimitse pankkitietojen varmistamiseksi, jonka jälkeen korvaukset voidaan maksaa tilillesi. Jos hakija ei onnistu tavoittamaan sinua, korvauksesi talletetaan useimmissa tapauksissa aluehallintovirastoon josta sinulla on mahdollisuus nostaa sinulle kuuluvia rahoja toimittamalla talletuksen nostolomakkeen⁴ aluehallintovirastolle.

Tutkimussuunnitelma

Jos tutkimukset voivat aiheuttaa maastovahinkoa kiinteistölläsi, malminetsintäyhtiö on velvollinen toimittamaan sinulle tutkimussuunnitelman hyvissä ajoin ennen tutkimusten aloittamista. Malminetsintäyhtiön henkilökunnan ja maanomistajan tapaaminen maastossa on tärkeää jotta tutkimuksissa käytettävistä kulku-urista ja mahdollisista vahingonkorvauksista voidaan keskustella.

Vahingonkorvaukset

Vahingonkorvauksista keskustellaan henkilökohtaisesti maanomistajan kanssa. Korvauksia voidaan joko määrittää paikallisen metsänhoitoyhdistyksen tekemän arvion perusteella tai sopimalla suoraan maanomistajan kanssa.

Tutkimusten päätyttyä on toivottavaa että maanomistaja ja yhtiön edustaja yhdessä tarkistaa maaston mahdollisten vaurioiden kartoittamiseksi ja vahingonkorvausten määrittämiseksi. Jos korvauksista ei päästä yhteisymmärrykseen, ulkopuolinen taho voi suorittaa arvion.

Jälkitoimenpideselostus

Malminetsintäluvan rauettua, malminetsintäyhtiön on toimitettava maanomistajalle jälkitoimenpideselostuksen joista selviää mitä toimenpiteitä yhtiö on tehnyt saattaakseen tutkimuslupa-aluetta mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Jos olette tyytymättömiä jälkitoimenpiteisiin, kannattaa ottaa yhteyttä malminetsintäyhtiön henkilökuntaan.

Ilmoitus muutoksista

Jos malminetsintäalueeseen kuuluvalla kiinteistöllänne tapahtuu muutoksia, kannattaa asiasta ilmoittaa malminetsintäluvan haltijalle. Ilmoitusarvoiset asiat ovat esimerkiksi:

- Omistaja on vaihtunut
- Omistusosuudet ovat muuttuneet
- Kiinteistöjaotuksessa on tapahtunut muutoksia
- Osoitetietonne, pihelinnumeronne tai sähköpostiosoitteenne on muuttunut
- Tilinumeronne on muuttunut

Linkit:

- 1 : <http://www.tukes.fi/fi/Toimialat/Kaivokset/>
- 2 : <http://www.tukes.fi/fi/Toimialat/Kaivokset/Malminetsintaluvat-ja-jatkoajat/Malminetsintakorvaus-ja-vakuudet/>
- 3 : <http://www.tukes.fi/fi/Toimialat/Kaivokset/Kaivoslupa/Korvaukset-ja-vakuus/>
- 4 : <http://lomake.fi/forms/pdf/AVI/avi24d1/fi>

Tiedot päivitetty 2015-08-28

/GeoPool